

Viitorul sună bine: Legal Academy, ediția a șasea

Asociația *VeDem Just*¹, în parteneriat cu Universitatea „Petre Andrei” din Iași, a organizat în perioada 2-7 august 2024, în comuna Vadu Izei (lângă Sighetu Marmăției), tabăra de educație juridică *Legal Academy*² ediția a șasea, destinată adolescenților și intitulată „*Be legal, amu*”. Edițiile anterioare au avut loc începând cu 2019 la Turda (*Legal Academy I*), Suceava (*Legal Academy II*), Costinești (*Școala de Libertate*), satul Berca, în jud. Buzău (*Make Law, Not War*) și la Orlat, în jud. Sibiu (*De-a dreptul implicați*)³.

Foto 1: Participanții la tabără

Asociația „VeDem Just” a organizat un concurs public, în urma căruia, în baza unor criterii riguroase (CV și interviu online cu organizatorii), au fost selectați 30 de tineri liceeni în clasele X-XII. Printre aceștia, s-au aflat și câștigătorii de la ultimele concursuri organizate de asociație (cum sunt „Kahoot Legal” și „Be legal! Be cool!”). Trei elevi participanți au venit din Republica Moldova.

¹ „VeDem Just” este un acronim pentru asociația „Voci pentru Democrație și Justiție”. A fost înființată în anul 2005, ca organizație neguvernamentală, apolitică și non-profit și numără în prezent 30 de membri (juriști și cadre didactice) și voluntari (elevi și studenți). Președinte este juristul Lucian Checheriță, iar unul dintre membrii fondatori este Cristi Danileț, fost judecător și actual cadru didactic la Universitatea „Petre Andrei” din Iași. Site-ul asociației este www.vedemjust.ro, iar al programului principal este www.educatiejuridica.ro.

² VeDem Just a dezvoltat un Program național de educație juridică al cărui obiectiv este familiarizarea elevilor cu informații juridice, cât mai devreme, în scopul responsabilizării acestora și promovării educației juridice ca materie nouă de predat în școli. Printre proiectele din cadrul proiecte enumerăm: „*Lege-n-Dar*” – aplicație gratuită pentru telefonul mobil, de informare legală; „*Elevul și Legea*” – ghid de educație civică și juridică, „*Legal Academy*” – tabără anuală tematică de educație juridică pentru adolescenți, „*Be Legal! Be Cool!*” – concurs anual de educație juridică pentru elevi de gimnaziu și de liceu.

³ Imagini, relatări și video-uri din cadrul acestui proiect sunt disponibile la <https://www.facebook.com/Academiadeeducatiejuridica>.

Pentru ediția a șasea, fondurile au fost asigurate prin donații oferite în acest scop de oameni ai legii Asociației „VeDem Just”, prin campania „Adoptă un elev”, respectiv prin contribuția Universității „Petre Andrei” din Iași.

Întreaga activitate a fost structurată pe următoarele 10 componente:

1. *Civismul* – Viorica Opriș, de la Asociația „Suntem vocea lor” din Sighetu Marmației⁴, a prezentat cazurile unor oameni ai străzii și ale unor copii îngrijiți de membrii asociației.

Foto 2: Viorica Opriș, Asociația „Suntem vocea lor”, Sighetu Marmației

2. *Anti-discriminarea* a fost componenta coordonată de Gianina Clop, membru al Asociației „VeDem Just”. După ce participanții au vizionat filmul „Discriminarea rromilor”⁵, Gianina a coordonat 6 echipe ce au pregătit câte o mică piesă de teatru în care a fost reflectat câte un caz de discriminare a elevilor pe criterii de etnie, religie, avere, gen, dizabilitate și orientare sexuală. Au urmat discuții despre fiecare caz în parte.

Foto 3: Gianina Clop, Asociația VeDem Just

⁴ Site-ul asociației este www.suntemvocealor.com.

⁵ Filmuleț realizat de Centrul rromilor „Amare rromentza”, disponibil la adresa <https://t.ly/bgzN1>.

3. *Consiliile Școlare* – Daria Ciufudean, vicepreședinte al Consiliului Național al Elevilor⁶, a prezentat modul în care sunt aleși reprezentanții claselor și elevii în consiliul școlii, al județului și la nivel național și a vorbit despre rolul consultativ al CNE pe lângă Ministerul Educației. Ea a prezentat pe scurt principalele modificări ale *Statutului Elevului*, ce vor intra în vigoare în 2024.

Foto 4: Daria Ciufudean, vicepreședinte al Consiliului Național al Elevilor

4. *UE și tinerii* – Tana Foarfă, de la Asociația Europuls⁷, a venit special de la Bruxelles pentru a prezenta participanților modul de organizare al principalelor instituții ale Uniunii Europene. Ea a discutat cu elevii inclusiv despre *fake news*-urile care circulă în diverse țări cu privire la deciziile adoptate la nivelul UE.

Foto 5: Tana Foarfă, Asociația Europuls

5. *Abuzurile asupra minorilor* – Cristi Danileț a prezentat mai multe filmulețe privind violențe reale exercitate de și asupra minorilor, explicând distincția dintre violență și abuz. El a vorbit cu tinerii despre violența domestică, violență școlară, abuzul sexual, violența de pe internet și a insistat asupra obligațiilor de revin potrivit Legii nr. 272/2004 și Codului penal celor care cunosc asemenea fapte.

⁶ Site-ul organizației este <https://consiliulelevilor.ro>.

⁷ Site-ul organizației este <https://europuls.ro>.

Foto 6: Cristi Danileț în dialog cu elevii

6. *Viața în facultatea de drept* – Raluca Michnea, studentă la Drept în anul II, a prezentat modul în care s-a pregătit pentru admiterea la Drept, modalitatea în care sunt organizate cursurile și seminariile și cum a trecut prin primele sale două sesiuni.

Foto 7: Raluca Michnea

7. *Justiția în România comunistă* – Prof. univ. dr. Sorin Bocancea, prorector al Universității „Petre Andrei” din Iași, a susținut o conferință cu privire la abuzurile justiției în România comunistă, precum și cu privire la reminiscente ale acestor abuzuri în România postcomunistă.

Foto 8: Sorin Bocancea, UPA din Iași

8. *Violența școlară* – subinspectorul de poliție Mădălina Vaida, de la Biroul Siguranță Școlară IPJ Maramureș, comisarul Luminița Georgescu și inspectorul Gabriel Cotețiu din cadrul IPJ Maramureș le-au prezentat participanților cazuri de copii implicați în acte de indisciplină și chiar infracționale soluționate de polițiștii maramureșeni.

Foto 9: Mădălina Vaida, Gabriel Cotețiu și Luminița Georgescu, IPJ Maramureș

9. *Dependența de droguri* – Rafael Breazovan și colegii săi de la Teen Challenge Cluj⁸ (unul dintre cele trei centre de tratare a dependențelor administrate de către această organizație în România) le-au prezentat participanților trei beneficiari ai programelor de recuperare în urma consumului de droguri. Aceștia le-au relatat elevilor experiențele lor cu drogurile.

⁸ Site-ul organizației este www.tccluj.org.

Foto 10: Discuții cu beneficiari ai programului de recuperare în urma consumului de droguri

10. *Siguranța digitală* – Florin Bădiță, de la Asociația „Corupția ucide”⁹, desemnat în anul 2018 drept „Personalitatea europeană a anului” în cadrul Galei Forbes *30 under 30*, a prezentat elevilor din tabără modalități de protejare în lumea digitală.

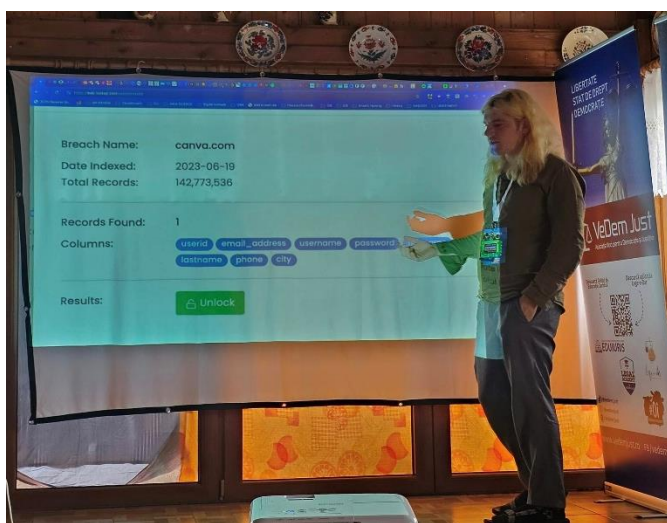

Foto 11: Florin Bădiță, Asociația „Corupția ucide”

Una din zile a fost rezervată vizitelor la obiective de mare interes din localitatea Sighetu Marmăției. Mai întâi, elevii au fost primiți la Judecătoria chiar de președintele instanței, Veronica Gavriș. Aici au avut întâlniri cu judecători și grefieri, au văzut mai multe săli de judecată, registratura, boxa acuzaților și locul de arest.

⁹ Organizația este prezentă în online pe www.facebook.com/coruptia.ucide.

Foto 12: Întâlnire cu Președintele Veronica Gavriș

A urmat vizita la „Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței¹⁰”. În aceeași zi, participanții la tabără au vizitat Mănăstirea Săpânța-Peri unde se află cea mai înaltă biserică de lemn din România și Cimitirul Vesel din Săpânța¹¹.

Foto 13: La Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței

Pe parcursul zilelor de tabără, tinerii au fost împărțiți în trei grupe cu scopul organizării de jocuri și socializare. Astfel, au fost organizate o seară de dezbatere (tema „Parlamentul vrea să limiteze libertatea de exprimare”), un proces simulat (cauza: meci de fotbal care a dus la accidentarea gravă a unui jucător), jocuri de inteligență (după modelul Clubului Moldovenesc de Jocuri Intelectuale¹²) și seară de muzică (trei elevi au cântat la pian).

¹⁰ Site-ul memorialului este www.memorialsighet.ro.

¹¹ Site-ul acestui obiectiv istoric și cultural este <https://cimitirulvesel-sapanta.com>.

¹² Mai multe puteți afla la www.facebook.com/cuc.moldova.

Foto 14: În fața „instanței”

În tabără, au fost primiți ceterașii pentru dansuri tradiționale locale, s-a făcut foc de tabără în ultima seară, s-a mâncat tort și au fost lansate artificii. Un mai vechi voluntar al programului, Iulian Paraschiv¹³, i-a încântat pe participanți cu numere de magie.

Foto 15: În horă cu ceterașii

Foto 16: Tortul final

¹³ Iulian a fost prezent în emisiuni TV și face numere de magie pentru cei mici. Detalii la www.facebook.com/MagicianulIulianParaschiv.

Foto 17: În jurul focului de tabără

La organizarea și desfășurarea activităților au contribuit 13 membri și voluntari ai Asociației „VeDem Just”, dintre care 9 au fost prezenți în tabără. În funcție de activitatea și contribuția sa, fiecare elev participant a fost punctat, iar conform clasamentului final au fost invitați să fie voluntari în Asociația „VeDem Just” 3 elevi. Toți ceilalți participanți au fost invitați să aplice pentru a se alătura echipei în baza proiectelor pe care le propun sau la care se alătură, iar după două luni de activități și rezultate vor fi primiți în rândul voluntarilor permanenți ai organizației.

Fiecare participant urmează să fie primit în grupul de whatsapp care îi cuprinde pe toți ceilalți participanți de la taberele anterioare. Fiecare participant devine ambasador al educației juridice, care urmează să dezvolte în comunitatea sa un proiect de educație juridică: club, invitații către oamenii legii, vizite la tribunale, revistă, filmulețe în social media etc.

Prin sprijinul Universității Petre Andrei, selecțiuni filmate din prezentările ținute sunt prezentate pe siteul www.revistapolis.ro. De asemenea, tabăra a fost subiectul a două reportaje TV la televiziunea locală, la începerea taberei¹⁴ și în timpul vizitei în Sighetul Marmației¹⁵.

Grupaj realizat de Cristi Danileț

¹⁴ Disponibil la <https://tvsighet.ro/video-tabara-de-educatie-juridica-la-sighet>.

¹⁵ Disponibil la <https://tvsighet.ro/reportajul-zilei-tabara-de-educatie-juridica-legal-academy-a-ajuns-si-in-maramures>.